

svojinu bližnjimu pomagal in de se mu tudi tako zgoditi zna. Vsaka dobra reč, katero po drugih narodih posnemati hočemo, potrebuje časa, prevdarka in poskušnje; poskusimo tedaj tudi od teh postav kaj, in prepričali se bomo, de so neizrečeno dobrotljive.

B—k.

Nektere besede o volitvi županijskiga odbora v Ljubljani.

Županija Ljubljanska (Stadtgemeinde Laibach), ktera obseže mesto in njegove predmestja, se bo v kratkim ustanovila, ker 30. dan t. m. bo čas pritožb zoper izpušenje ali kakšno napčno uverstenje opravičenih volivcov preteklo, in o treh tednih potem bojo volivci 30 odbornikov volili, ki bojo prihodnji vodniki mestne županije.

Županijska je vstavna vlada po novih postavah imenitne reči izročila. Kar je državni zbor za celo avstrijsko državo, — kar je deželni zbor za deželo — to, smemo reči, je v primeri županijski odbor za okrajno županijo.

Iz tega vsaki lahko previdi, de volitve županijskih mož niso kakšna kaj bodi reč, zato ker tistim, ktere volivci za odbornike izvolijo, se izroči tudi imenitna oblast. Kdor tedaj ima pravico voliti, naj te važne pravice nikakor v nemar ne pusti, ker na enim samim volivcu zna včasih ležeče biti, de se kdo izvoli, ki je veliko menj vreden odbornik biti memo kakiga družiga, ki je pa pri volitvi en glas premalo dobil.

Posebno od volivcov tretjiga volitniga reda (3 Wahlkörper) se je v nekterih mestih bralo, de se niso volitne pravice tako poslužili, kakor bi bili imeli v svoj lastni prid, in de so to nečimernost s tem zagovarjali, de so rekli: „saj je vse eno, bojo že drugi volili.“ To je napčna misel, katero vsak lahko previdi, če le kolikaj prevdari, kar smo ravno popred od opušnja volitve rekli, in če pomisli, de tudi obertniki in rokodelci (Gewerbsleute) imajo svoje potrebe, ktere bo včasih treba v županiji zagovarjati.

Naj tedaj nobeden, ki ima pravico voliti, te pravice ne zanemari. Vsak volivec voli 10 odbornikov, ktere na listek zapiše, kteriga sam volitni komisii v roke podá. Vsi volivci so pa — kakor županijska postava za Ljubljansko mesto veva — v 3 verste razdeljeni; vsaka versta izvoli 10 odbornikov; tedaj vse tri verste skupej 30. Kdor je že v eni versti izvoljen, se ne more v drugi versti več voliti. Tretja versta bo volila prva; po ti pride druga, in na zadnje prva.

Kakšni možje pa naj se za odbornike volijo?

Od splošnih lastnost, ki naj jih ima sleherni odbornik, de je namreč pošten človek neomadeževane obnaše, — zvest Avstrijsk državljan, — za prid svojiga kraja skerben, — de kaj vé, in de ima serce na pravim kraju i. t. d. — od vsih teh lastnost nam ni treba tukaj na dalje govoriti, ker se v ti imenitni zadevi že same po sebi razumejo.

Pa k tem lastnostim moramo še dve zlo potrebni pristaviti, namreč: de je odbornik samostojen mož in vstavoljubn.

Le potem, če imajo odborniki zraven poprej omenjenih lastnost tudi ti dve poslednjič imenovani, se bo spolnil 1. paragraf, ki na čelu županijske postave stoji ter pravi: „Svobodna županija je podlaga svobodne države.“

Županijski odbornik naj bo tedaj samostojen mož, to je tak, kterimu nobena razmera ne brani, v zboru odkritoserčno v prid županije govoriti, — ki ne gleda zdej sèm, zdej tjà, de bi se kje ne zameril, — ki se ne hlina in ne slina na vse strani in ne iskric samostojne volje nima, — kterimu samopašnost samostojnost

podbija, — ki clo nobeniga lastniga razsodka nima, in se vedno le po tem obnaša, kakor ta ali uni govori, od kteriga misli, de je vsaka beseda, ki jo spregovori, evangeli.

Zraven samostojnosti je tudi vstavoljubnost silno potrebna lastnost odbornika, ker le po ti poti, če so odborniki vstavoljubni možje, se izpolni gori omenjeni 1. §. županijske postave. Vstavoljubn je pa tisti mož, ki zapopade vstavne pravice in dolžnosti, ki po njenih postavah nepremakljivo ravná, s časam naprej gré in ne želí rakove poti, ktera ima žalibog! še zmiraj gorečih prijatlov dovelj.

Če se vstavoljubi možje v odbor izvolijo, se nam tudi ni treba bati, de bi ravnopravnost naše narodovnosti kterikrat škodo terpela, ker vstavoljubi mož vsacimu da in pervoši, kar mu gré. Zato tudi tukaj od narodovnosti na dalje ne govorimo, ker z volitvijo vstavoljubnih odbornikov je dogotovljena tudi ravnopravnost, če se bo primerilo, de se bo v odboru o njenih zadevah to ali uno sklepalo. Vstavoljubnih Nemcov se nikakor ne bojimo; grôza so nam le tako imenovani nemškutarji, to je, tisti rojeni Krajci, ki svoj lastni rod zatajujejo, in s tem, de narodske pravice slovenskiga ljudstva žalijo in se jim zoperstavljajo, se Nemci biti štulijo! Le nemškutarjev nas Bog obvari v odboru, ne pa poštenih Nemcov.

Poslednjič še svetjemo, de naj bi se iz vsaciga predmestja odborniki v županijski odbor volili, ker se večkrat primeri, de je dobro, če ima predmestje svojiga zagovornika.

De se pa pravi odborniki izvolijo, ki bojo potem izmed sebe župana volili, je treba, de se volivci med sabo posvetujejo, v zborih nasvetovani možje po zgorej danih vodilih dobro pretresejo, in po tem volijo, de dobimo zares svobodno županijo, kakor jo županijska postava sama imeti hoče, ki bo krepko svoje opravila opravljala v prid našiga mesta.

Novičar iz slovenskih krajev.*)

Iz dolnega Štajera. Tretji den letošnjih šolskih praznikov, o katerih sim spet ljube Slovence pohodil (obiskal), mi je rodoljubo serce z naj slajši radostjo napajal, ga milo oledkotal, vnovič obudil in z veselo nado okreplil.

S šolno skušnjo pri sv. Janžu na gornem Ptujskim polji je bila namreč drugi teden t. m. tudi učeniška skupšina Slivničke tehantije združena, pri kteri sim bil nazoč gost. — Ako so povsodi skupšine takše; ako se povsodi tak modro in pridno obnašajo, je srečen uspeh gotov! Kdor še njih velike vrednosti in koristnosti prav ne spozna, naj le pride, da sam vidi. Imenitne reči v šolnih zadevah so g. duhovniki in učenički med seboj prijazno in jasno pogovarjali, složno in zveksine enoglasno sklenuli in v zapisnike postavili.

Veselo je bilo poslušati ljubeznjiviga gospoda L... izglednega učenika od sv. Lovrenca, ki je lep in blag izgled svojim verlim sodrugom. — Vsakemu pršanju je bistro v jedro segal, pa tak ponižno, ljubo in bezsebično, da je na videz bolj mnenje svojih součenicov podpiral, kakor svoje razlagal! Skoro lepše pak še je bilo gledati g. predsednika, našega predragega C—f—. Skupšine živa duša in glava se je zdel bolj pokoren in tih poslušavec kakor nje vseviden in previden ravnatelj! Spet

*) Danes se nam je toliko dopisov nabralo, de smo bili prisiljeni, vsaciga nekoliko okrajšati, česar nam častiti gosp. dopisniki v sili ne bojo za zlo vzeli, scer bi jih bili mogli za ta list več na stran djati, za prihodnji list bi bili pa zakasnjeni. Posebno volitvine popise smo zato okrajšali, ker smo si namenili, če bo moč, po dokončanih volitvah imenik vsih izvoljenih županijskih predstojnikov Novicam priložiti. Vred.